

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
DELEGATURA WE WROCŁAWIU**

50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-15/09/JM

Wrocław, 16.07 .2009 r.

DECYZJA RWR 15 /2009

I. Na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w *sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko Kolegium Karkonoskiemu Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Jeleniej Górze, ul. Lwówecka 18

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

po uprawdopodobnieniu stosowania przez tego przedsiębiorcę praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, polegających na zamieszczeniu we wzorcach umownych, stosowanych w obrocie z konsumentami od 19 września 2008 r., następujących postanowień:

1. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” :
 - § 6 ust. 7 „Zwrot wniesionej opłaty semestralnej lub jej części może nastąpić wyłącznie w okolicznościach określonych uchwałą Senatu na pisemny wniosek studenta do Kanclerza Kolegium Karkonoskiego.”;
 - § 9 ust. 1 „Każda ze stron może wypowiedzieć niniejszą umowę ze skutkiem na koniec semestru w którym nastąpiło wypowiedzenie (...)
 - § 9 ust. 2 „W przypadku, gdy opłata dokonywana jest w ratach, niezależnie od terminu dokonania wypowiedzenia, Student winien uregulować raty do końca semestru, o którym mowa w ust. 1.” ;
 - § 10 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”;
2. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”:
 - § 4ust. 1 pkt 4 „W celu realizacji przedmiotu niniejszej umowy Student zobowiązuje się do: (...) wnoszenia opłat za świadczone usługi edukacyjne na zasadach określonych w

uchwale Senatu Kolegium Karkonoskiego nr 29/2007 w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz warunków zwalniania z tych opłat studentów Kolegium Karkonoskiego zwanej dalej „Uchwałą Senatu” oraz w wysokościach określanych corocznie zarządzeniami Rektora Kolegium Karkonoskiego w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, zwanymi dalej „Zarządzeniem Rektora”, których treść jest podawana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Wydziale i Rektoracie oraz umieszczenie na stronie internetowej Kolegium Karkonoskiego www.kk.jgora.pl.”;

- § 6 ust. 2 „Uczelnia najpóźniej do 31. sierpnia każdego roku kalendarzowego informuje studenta o wysokości opłat obowiązujących od nowego roku akademickiego poprzez wywieszenie aktualnego Zarządzenia Rektora w Rektoracie i Dziekanacie oraz umieszczenie na stronie internetowej www.kk.jgora.pl.”;
- § 6 ust. 3 „Zmiana stawki opłat nie wymaga wypowiedzenia ani aneksu do umowy.”;
- § 9 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”;

które są tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone;

i przyjęciu przez wymienionego przedsiębiorcę zobowiązania do zaniechania tych działań poprzez:

a) wprowadzenie w umowach już istniejących w obrocie prawnym i będących w trakcie wykonywania, sporządzonych w oparciu o wzorzec umowy pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” następujących zmian:

- w § 6 wykreślenie ust. 7,
- w § 9 ust. 1 wykreślenie słów: „ze skutkiem na koniec semestru, w którym nastąpiło wypowiedzenie”,
- w § 9 wykreślenie ust. 2,
- w § 10 wykreślenie ust. 3,

b) wprowadzenie w umowach już istniejących w obrocie prawnym i będących w trakcie wykonywania, sporządzonych w oparciu o wzorzec umowy pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” następujących zmian:

- § 6 ust. 2 nadać nowe brzmienie „W przypadku przyznania usług edukacyjnych, o których mowa w ust. 1, podlegających opłacie, student jest zawiadamiany o przyznaniu tych usług oraz wysokości i terminie wniesienia opłaty pisemnie. Decyzję student odbiera osobiście w dziekanacie lub jest ona przesyłana listem poleconym”,
- podczas gdy § 6 ust. 1 stanowi: „Student zobowiązuje się do uiszczania opłat za świadczone usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach stacjonarnych w wysokościach i terminach określonych w Uchwale Senatu oraz Zarządzeniu Rektora, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 4”,
- w § 6 wykreślenie ust. 3,
- w § 9 wykreślenie ust. 3,

nakłada się na przedsiębiorcę obowiązek wykonania zobowiązania, o którym mowa w pkt a) i b) w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji .

II. Na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939)

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

nakłada się na Kolegium Karkonoskie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Jeleniej Górze, ul. Lwówecka 18 **obowiązek złożenia sprawozdania** o stopniu realizacji przyjętego zobowiązania **w terminie dwóch miesięcy od daty uprawomocnienia się niniejszej decyzji.**

UZASADNIENIE

1. Postanowieniem nr 102 /2009 z dnia 20 kwietnia 2009 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej zwany „Prezesem Urzędu”) wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez przedsiębiorcę Kolegium Karkonoskie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Jeleniej Górze ul. Lwówecka 18, praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, o których stanowi art. 24 ust.1 i 2 pkt 1) ustawy o ochronie (...), polegających na zamieszczeniu we wzorcach umownych, stosowanych w obrocie z konsumentami od 19 września 2008 r., następujących zapisów:

„Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”:

- § 6 ust. 7 „Zwrot wniesionej opłaty semestralnej lub jej części może nastąpić wyłącznie w okolicznościach określonych uchwałą Senatu na pisemny wniosek studenta do Kanclerza Kolegium Karkonoskiego.”;
- § 9 ust. 1 „Każda ze stron może wypowiedzieć niniejszą umowę ze skutkiem na koniec semestru w którym nastąpiło wypowiedzenie (...)
- § 9 ust. 2 „W przypadku, gdy opłata dokonywana jest w ratach, niezależnie od terminu dokonania wypowiedzenia, Student winien uregulować raty do końca semestru, o którym mowa w ust. 1.”;
- § 10 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”;

„Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”:

- § 4ust. 1 pkt 4 „W celu realizacji przedmiotu niniejszej umowy Student zobowiązuje się do: (...) wnoszenia opłat za świadczone usługi edukacyjne na zasadach określonych w uchwale Senatu Kolegium Karkonoskiego nr 29/2007 w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz warunków zwalniania z tych opłat studentów Kolegium Karkonoskiego zwanej dalej „Uchwałą Senatu” oraz w wysokościach określanych corocznie zarządzeniami Rektora Kolegium Karkonoskiego w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, zwanymi dalej „Zarządzeniem Rektora”, których treść jest podawana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Wydziale i Rektoracie oraz umieszczenie na stronie internetowej Kolegium Karkonoskiego www.kk.jgora.pl.”;
- § 6 ust. 2 „Uczelnia najpóźniej do 31. sierpnia każdego roku kalendarzowego informuje studenta o wysokości opłat obowiązujących od nowego roku akademickiego poprzez wywieszenie aktualnego Zarządzenia Rektora w Rektoracie i Dziekanacie oraz umieszczenie na stronie internetowej www.kk.jgora.pl.”;
- § 6 ust. 3 „Zmiana stawki opłat nie wymaga wypowiedzenia ani aneksu do umowy.”;
- § 9 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”;

które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Jednocześnie, ww. Postanowieniem nr 102 /2009 z dnia 20 kwietnia 2009 r. Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów informacje uzyskane w postępowaniu sygn. akt RWR 61-2/09/JM.

(dowód: karta 1-11)

2. Ustosunkowując się do postawionego zarzutu, Uczelnia podała, iż nowe projekty umów uwzględniające uwagi Prezesa Urzędu zostaną opracowane i wprowadzone Zarządzeniem Rektora do końca maja 2009 r.

(dowód: karta nr 12)

Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Kolegium Karkonoskie Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Jeleniej Górze zostało utworzone na podstawie rozporządzenia Rady Ministra z dnia 16 czerwca 1998 r. Uczelnia prowadzi następujące specjalności zawodowe:

- język polski,
- pedagogika opiekuńcza z wychowaniem fizycznym,
- elektrotechnika i telekomunikacja.

Ustawa o ochronie (...) obejmuje pojęciem „przedsiębiorcy” także podmioty, których działalność nie kojarzy się z typową działalnością gospodarczą. Takimi podmiotami są niepaństwowe uczelnie wyższe. Organizowanie i prowadzenie szkoły wyższej z odpowiednim programem nauczania stanowi świadczenie usług o charakterze użyteczności publicznej, podmiot organizujący i prowadzący takie nauczanie może być uznany za przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a) ustawy o ochronie (...). Tym samym podmiot ten (w niniejszej sprawie Uczelnia) posiada legitymację bierną w postępowaniu o uznaniu za niedozwolone postanowień w stosowanym przez niego wzorcu umów edukacyjnych. Zaś osoby (słuchacze), które korzystają z usług tej uczelni odpłatnie, stosownie do zawieranych w tym zakresie umów, są konsumentami w rozumieniu art. 4 pkt 12 ustawy o ochronie (...). Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu znajduje swoje potwierdzenie w orzecznictwie sądowym. I tak w wyroku z dnia 9 marca 2006 r. Sąd Najwyższy (sygn. akt I CSK 135/05) uznał prowadzącego szkołę policealną za przedsiębiorcę. Również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 lipca 2003 r. (sygn. akt III CZP 38/03) stwierdził, iż niepaństwowe szkoły wyższe posiadają na gruncie prawa cywilnego status przedsiębiorcy. Sąd Najwyższy ocenił, iż „Odpłatne i systematyczne wykonywanie przez szkołę zajęć dydaktycznych jest wykonywaniem przez osobę prawną we własnym imieniu, zawodowo działalności usługowej w sposób zorganizowany i ciągły. Działalność taka, wykonywana przez uprawnionych pracowników uczelni, charakteryzuje się profesjonalnym charakterem, jest podporządkowana regułom opłacalności i racjonalnego gospodarowania, jest działaniem wykonywanym na własny rachunek uczelni jako odrębnej osoby prawnej, a nie na rachunek jej założyciela, a ponadto charakteryzuje się niewątpliwie powtarzalnością działań i uczestnictwem w obrocie gospodarczym”. Natomiast w wyroku z dnia 7 kwietnia 2004 r. (sygn. akt III SK 22/2004) Sąd Najwyższy orzekł, iż „*Uczelnia niepaństwowa jest przedsiębiorcą w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (jednolity tekst: Dz. U. z 2003 r. Nr 86, poz. 804 ze zm.)*” – obecnie art. 4 pkt 1 lit. a) ustawy o ochronie (...).

(dowód: karta nr 15, 19-20)

2. W związku z prowadzoną działalnością w wyżej wymienionym zakresie, zgodnie z zarządzeniem Rektora Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze nr 32/2008 z dnia 19 września 2008 r., Uczelnia stosuje w obrocie z konsumentami wzorce umowne, zawierające następujące zapisy:

A) „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” :

- § 6 ust. 7 „Zwrot wniesionej opłaty semestralnej lub jej części może nastąpić wyłącznie w okolicznościach określonych uchwałą Senatu na pisemny wniosek studenta do Kanclerza Kolegium Karkonoskiego.”;
- § 9 ust. 1 „Każda ze stron może wypowiedzieć niniejszą umowę ze skutkiem na koniec semestru w którym nastąpiło wypowiedzenie (...)
- § 9 ust. 2 „W przypadku, gdy opłata dokonywana jest w ratach, niezależnie od terminu dokonania wypowiedzenia, Student winien uregulować raty do końca semestru, o którym mowa w ust. 1.”;
- § 10 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”;

B) „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”:

- § 4ust. 1 pkt 4 „W celu realizacji przedmiotu niniejszej umowy Student zobowiązuje się do: (...) wnoszenia opłat za świadczone usługi edukacyjne na zasadach określonych w uchwale Senatu Kolegium Karkonoskiego nr 29/2007 w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz warunków zwalniania z tych opłat studentów Kolegium Karkonoskiego zwanej dalej „Uchwałą Senatu” oraz w wysokościach określanych corocznie zarządzeniami Rektora Kolegium Karkonoskiego w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, zwanymi dalej „Zarządzeniem Rektora”, których treść jest podawana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Wydziale i Rektoracie oraz umieszczenie na stronie internetowej Kolegium Karkonoskiego www.kk.jgora.pl.”;
 - § 6 ust. 2 „Uczelnia najpóźniej do 31. sierpnia każdego roku kalendarzowego informuje studenta o wysokości opłat obowiązujących od nowego roku akademickiego poprzez wywieszenie aktualnego Zarządzenia Rektora w Rektoracie i Dziekanacie oraz umieszczenie na stronie internetowej www.kk.jgora.pl.”;
 - § 6 ust. 3 „Zmiana stawki opłat nie wymaga wypowiedzenia ani aneksu do umowy.”;
 - § 9 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.”
- (dowód: karta 4-10)

3. W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczono klauzule o treści:

- 642 „Wysokość opłat wymienionych w p. a, b, d ustala Rektor i podaje w formie zarządzenia do wiadomości, przed rozpoczęciem roku akademickiego” (wyrok SOKiK z dnia 5 października 2005 r., sygn. akt XVII Amc 20/05),
- 756 „Uczelnia zastrzega sobie prawo zmiany warunków niniejszej umowy, które nastąpi poprzez zarządzenie Kanclerza Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, nie wymaga to wypowiedzenia warunków niniejszej umowy. Zarządzenia podane zostanie do wiadomości studentów przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej oraz w dziekanacie” (wyrok SOKiK z dnia 21 kwietnia 2006 r., sygn. akt XVII 49/05),
- 1186 " Czesne płatne jest za semestr z góry, jego wartość regulowana jest osobnym zarządzeniem, podawanym do publicznej wiadomości na głównej tablicy ogłoszeń, najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem semestru, jak również jest publikowana na stronie internetowej www.cek.pl" (wyrok SOKiK z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt XVII AmC 12/06),
- 1191 "Wysokość czesnego i innych opłat określana jest odrębnym zarządzeniem podawanym do publicznej wiadomości na głównej tablicy ogłoszeń, najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem semestru, jak również jest publikowana na stronie internetowej: www.cek.pl (wyrok SOKiK z dnia 1 marca 2007 r., sygn. akt XVII AmC 12/06),

- 1287 "Zarządzenia, o których mowa w § 1 ust. 2 o treści - nauka w Uczelni jest odpłatna, szczegółowe regulacje dotyczące opłat określają zarządzenia Kanclerza WSDG - podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicach ogłoszeniowych Uczelni" (wyrok SOKiK z dnia 5 września 2006 r., sygn. akt XVII Amc 120/05),
- 775 „Słuchacz może odstąpić od umowy (...) jeśli Dyrektor Studium na pisemną prośbę słuchacza, w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie zakłócających funkcjonowania Studium, wyrazi na to zgodę. W innych przypadkach Studium przysługuje roszczenie opłat, o których mowa w pkt 1 i 4” (wyrok SOKiK z dnia 27 kwietnia 2006 r., sygn. akt XVII AMC 62/05),
- 1285 "Zwrot opłaty w przypadku rezygnacji ze studiów może nastąpić z powodu: a) śmierci członka rodziny (rodzice, współmałżonek, dziecko) po przedstawieniu stosownego dokumentu; b) długotrwałej choroby udokumentowanej świadectwem lekarskim. W powyższych sytuacjach studentowi przysługuje zwrot ostatniej raty pod warunkiem, że rezygnacja została zgłoszona przed upływem jednego miesiąca od daty jej wpłacenia." (wyrok SOKiK z dnia 5 września 2006 r., sygn. akt XVII Amc 120/05),
- 1283 "W sytuacji rezygnacji ze studiów w WSDG lub nie podjęcia nauki albo skreślenia z listy studentów zwrot opłat nie przysługuje." (wyrok SOKiK z dnia 5 września 2006 r., sygn. akt XVII Amc 120/05),
- 1260 "Student skreślony w trakcie semestru z listy studentów ma obowiązek wnieść należne czesne oraz pozostałe opłaty za ten semestr w pełnej wysokości" (wyrok SOKiK z dnia 26 lipca 2006 r., sygn. akt XVII AmC 80/05),
- 1276 „Rezygnacja ze studiów w trakcie semestru nie zwalnia z obowiązku uiszczenia należnych opłat do końca semestru przez osoby, którym udzielono zgody opłaty w ratach miesięcznych" (wyrok SOKiK z dnia 12 lipca 2006 r., sygn. akt XVII AmC 116/05),
- 1277 " Skreślenie z listy studentów na wniosek kwestury z powodu nie wnoszenia czesnego przez osoby, którym udzielono zgody na opłaty w ratach miesięcznych nie zwalnia z obowiązku wniesienia opłat za cały semestr pod groźbą niewydania studentowi ewentualnie żądanych świadczeń i wszczęcia procedury egzekucyjnej" (wyrok SOKiK z dnia 12 lipca 2006 r., sygn. akt XVII AmC 116/05),
- 1278 " Student skreślony z listy studentów ma obowiązek wnieść opłaty do pełnej wysokości obowiązujących za dany semestr"(wyrok SOKiK z dnia 12 lipca 2006 r., sygn. akt XVII AmC 116/05),
- 1279 " Student rezygnujący z własnej woli ze studiów w trakcie semestru ma obowiązek wniesienia całości opłaty za dany semestr"(wyrok SOKiK z dnia 12 lipca 2006 r., sygn. akt XVII AmC 116/05),
- 647 - „Z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 i 3 Student ma prawo do rozwiązania umowy z końcem danego semestru tj. z dniem 28 lutego w semestrze zimowym, i z dniem 30 września w semestrze letnim (...)” (wyrok SOKiK z dnia 28 września 2005 r. sygn. akt XVII Amc 18/05),
- 759 „Student ma prawo do rozwiązania umowy z końcem danego semestru tj. z dniem 28 lutego w semestrze zimowym i z dniem 30 września w semestrze letnim (...)” (wyrok SOKiK z dnia 6 kwietnia 2006 r., sygn. akt XVII AmC 48/05),
- 801 „W przypadku nie dojścia przez strony do porozumienia, sądem właściwym do rozstrzygnięcia wszelkich sporów będzie Sąd właściwy dla siedziby Uniwersyteckiej Szkoły Kształcenia Indywidualnego” (wyrok z dnia 11 maja 2006 r., sygn. akt XVII Amc 176/05).

(strona internetowa:

www.uokik.gov.pl/pl/ochrona_konsumentow/niedozwolone_klauzule/rejestr_klauzul_niedozwolonych/).

4. W roku akademickim 2008/2009 Uczelnia zawarła łącznie 1.436 ww. umów o kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych.

(dowód: karta 14)

5. W dniu 25 maja 2009 r. Rektor Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze wydał zarządzenie nr 22/2009 zmieniające zarządzenie nr 32/2008 z dnia 19 września 2008 r. w sprawie zawierania ze studentami umów o kształcenie. Na jego mocy we wzorcu umownym pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” :

- w § 6 wykreślono ust. 7,
- w § 9 ust. 1 wykreślono słowa: „ze skutkiem na koniec semestru, w którym nastąpiło wypowiedzenie,
- w § 9 wykreślono ust. 2,
- w § 10 wykreślono ust. 3.

Natomiast we wzorcu umownym pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” :

- § 6 ust. 2 otrzymał nowe brzmienie „W przypadku przyznania usług edukacyjnych, o których mowa w ust. 1, podlegających opłacie, student jest zawiadamiany o przyznaniu tych usług oraz wysokości i terminie wniesienia opłaty pisemnie. Decyzję student odbiera osobiście w dziekanacie lub jest ona przesyłana listem poleconym”,
zaś § 6 ust. 1 stanowi: „Student zobowiązuje się do uiszczania opłat za świadczone usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach stacjonarnych w wysokościach i terminach określonych w Uchwale Senatu oraz Zarządzeniu Rektora, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 4”,
- w § 6 wykreślono ust. 3,
- w § 9 wykreślono ust. 3.

Jednocześnie, zgodnie z § 7 tego zarządzenia, do wszystkich umów zawartych przed dniem 1 czerwca 2009 r. zostaną sporządzone aneksy.

(dowód : karta nr 22-24)

6. Wzory aneksów do umów o kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych zawartych przed dniem 1 czerwca 2009 r. zostały ustalone w zarządzeniu nr 23/2009 z dnia 25 maja 2009 r. Rektora Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze, w których zawarto wszystkie zmiany, wymienione w powyższym pkt 5 stanu faktycznego.

Powyższe wzory aneksów obowiązują od dnia 1 czerwca 2009 r.

(dowód: karty nr 22, 25-32)

7. Jednocześnie zostały opracowane nowe wzorce umowne pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” i „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”, które będą zawierane od 1 czerwca 2009 r. z przyszłymi studentami, w których Prezes Urzędu nie dopatrzył się stosowania postanowień niedozwolonych.

(dowód: karty nr 22, 33-42)

Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył:

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy o ochronie (...) jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasady podejmowanej w interesie publicznym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter

publicznoprawny, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są lub będą słuchaczami (studentami) Uczelni. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie o ochronie (...).

Art. 24 ust. 1 ustawy o ochronie (...) stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego. (...).”

Do stwierdzenia praktyki, o której mowa w art. 24 ust. 2 pkt 1) ustawy o ochronie (...) konieczne jest wykazanie, iż przedsiębiorca stosuje we wzorcu umownym postanowienia, które zostały wpisane do prowadzonego przez Prezesa Urzędu Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego.

Podkreślić należy, iż zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych oraz zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Wskazać przy tym należy, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. **Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ – 479⁴⁵ k.p.c.) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie.** Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ k.p.c. rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c. Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy **elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego.** Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...).” W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.ok.ik. [obecnie art. 24] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przedstawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w

hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.o.k.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będzie także takie postanowienie umowy, którego wykładnia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru.

W toku niniejszego postępowania zostało uprawdopodobnione, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy wzorców umownych pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” i „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”, stosowane przez Uczelnię, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego:

- § 6 ust. 7 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru pod poz. 972, 1283 i 1285,
- § 9 ust. 1 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru pod poz. 647, 759,
- § 9 ust. 2 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” mieści się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru pod poz. 775, 1260, 1276, 1277, 1278, 1279,
- § 10 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” i § 9 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru pod poz. 801,
- § 4 ust. 1 pkt 4 i § 6 ust. 2 i 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do Rejestru pod poz. 642, 756, 1186, 1191, 1287.

A) § 6 ust. 7 „Zwrot wniesionej opłaty semestralnej lub jej części może nastąpić wyłącznie w okolicznościach określonych uchwałą Senatu na pisemny wniosek studenta do Kanclerza Kolegium Karkonoskiego” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”.

Sytuacje, w jakich studentowi przysługuje zwrot części lub całości wniesionej opłaty semestralnej zostały taksatywnie wymienione w § 5 ust. 2 i 3 Uchwały nr 29/2007 Senatu Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze z dnia 18 czerwca 2007 r. Zgodnie z jego treścią w przypadku rezygnacji ze studiów lub kursów organizowanych przez Uczelnię:

- po wniesieniu opłaty lub jej części, lecz przed rozpoczęciem zajęć, na wniosek studenta, zwraca się wniesioną opłatę pomniejszoną o opłaty bankowe na podane konto,
- w trakcie roku akademickiego z powodu ważnych zdarzeń losowych (tj. pożar, powódź, zgon członka rodziny, itp.) studentowi przysługuje zwrot części opłaty, wniesionej za okres przypadający po dniu rezygnacji z zajęć (karta nr 17-18).

W wyroku z dnia 5 września 2006 r. (sygn. akt XVII Amc 120/05) za niedozwolone postanowienie umowne Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej: SOKiK) uznał zapis o treści: „Zwrot opłaty w przypadku rezygnacji ze studiów może nastąpić z powodu: a) śmierci członka rodziny (rodzice, współmałżonek, dziecko) po przedstawieniu stosownego dokumentu; b) długotrwałej choroby udokumentowanej świadectwem lekarskim. W

powyższych sytuacjach studentowi przysługuje zwrot ostatniej raty pod warunkiem, że rezygnacja została zgłoszona przed upływem jednego miesiąca od daty jej wpłacenia." (poz. 1285).

W uzasadnieniu wyroku Sąd podał, iż powyższe postanowienie spełnia przesłanki niedozwolonej klauzuli umownej określonej w art. 385 ³pkt 12 k.c., bowiem wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonych zapłat za świadczenie niespełnione w całości lub części. Nadto spełnia ono przesłanki niedozwolonej klauzuli umownej określonej w art. 385 pkt 13 k.c. przewidując utratę prawa do żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, gdy strony wypowiadają, rozwiązują lub odstępują od umowy, tym samym kształtują prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interes. W oparciu o tak skonstruowane postanowienie wzorca umownego szkoła nie jest zobowiązana do zwrotu nawet części wpłaconych przez studenta opłat na wypadek rezygnacji ze studiów (odstąpienia od umowy). Tym samym rezygnacja z nauki uzasadniona innymi przyczynami nie obliuguje szkoły do zwrotu uiszczonych opłat.

Dodatkowo można wskazać, iż w wyroku SOKiK z dnia 06 marca 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 21/05) postanowienie o treści: *„W przypadku dobrowolnej rezygnacji z kursu lub dyscyplinarnego skreślenia (...) z listy słuchaczy na zasadach wymienionych w punkcie 6 Ogólnych Warunków Uczestnictwa zwrot opłat wniesionych za kurs nie przysługuje”* zostało uznane za niedozwolone i wpisane do Rejestru pod poz. 972. Zdaniem Sądu jest to klauzula w rażący sposób naruszająca powszechnie obowiązujące przepisy kodeksu cywilnego o zobowiązaniach wzajemnych. Stosując kwestionowane postanowienia przedsiębiorca dąży do całkowitego przerzucenia na konsumentów ryzyka prowadzonej działalności gospodarczej.

Podobne stanowisko zajął SOKiK w przywołanym powyżej wyroku z dnia 5 września 2006 r., sygn. akt XVII Amc 120/05, w którym zakwestionował postanowienie o treści: *„W sytuacji rezygnacji ze studiów w WSDG lub nie podjęcia nauki albo skreślenia z listy studentów zwrot opłat nie przysługuje.”* (poz. 1283 Rejestru).

Niewątpliwie, w kwestionowanym przez Prezesa Urzędu § 6 ust. 7 wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” prawo konsumenta do uzyskania zwrotu uiszczonych wpłat zostało ograniczone tylko i wyłącznie do sytuacji jednostronnie określonych przez Uczelnię, wymienionych w § 5 ust. 2 i 3 Uchwały nr 29/2007 Senatu Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze z dnia 18 czerwca 2007 r. Dodatkowo zostało ono obwarowane koniecznością złożenia odpowiedniego wniosku do Kanclerza Kolegium. Natomiast studentom niespełniającym tych warunków, którzy wypowiedzą umowę w trybie przewidzianym w § 9 ust. 1 pkt 2 ww. wzorca (tj. w przypadku złożenia pisemnej rezygnacji ze studiów, które jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy lub niewywiązywania się Uczelni z zobowiązań wynikających z niniejszej umowy), odmówiono prawa zwrotu wniesionej opłaty semestralnej lub jej części.

Podkreślić należy, iż SOKiK w przytoczonych powyżej wyrokach zakwestionował, jako zasadę, brak zwrotu opłaty semestralnej w całości lub w części w przypadku rezygnacji studenta z nauki, bez względu na powód tej rezygnacji. Sąd uznał, iż przedsiębiorca (Uczelnia) nie może pozbawić studenta, odstępującego od umowy, prawa zwrotu zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości. A takie właśnie rozwiązanie przewiduje kwestionowany przez Prezesa Urzędu § 6 ust. 7 umowy o kształcenie na studiach niestacjonarnych. Zatem przedmiotowe postanowienie wywiera taki sam, negatywny skutek i narusza interes konsumentów, jak powyżej przytoczone postanowienia niedozwolone, zaś jego tożsamość z ww. postanowieniami wpisanymi do Rejestru wynika z taksatywnego wymienienia sytuacji, w których przysługuje zwrot opłat.

W związku z powyższym analiza porównawcza tego postanowienia umownego z klauzulami wpisanymi do rejestru pod poz. 1283 i 1285, jak również przytoczonego powyżej postanowienia wpisanego pod poz. 972, wskazuje, na tożsamość kwestionowanego postanowienia z porównywanymi klauzulami, które nie naruszają odmienności w zakresie użytych sformułowań i wyrazów.

B) § 9 ust. 1 „Każda ze stron może wypowiedzieć niniejszą umowę ze skutkiem na koniec semestru, w którym nastąpiło wypowiedzenie (...)” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”.

W wyroku z dnia z dnia 28 września 2005 r. (sygn. akt XVII Amc 18/05) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne, które następnie zostało wpisane pod poz. 647 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „*Z zastrzeżeniem § 4 ust. 2 i 3 Student ma prawo do rozwiązania umowy z końcem danego semestru tj. z dniem 28 lutego w semestrze zimowym, i z dniem 30 września w semestrze letnim (...)*” jako wypełniające dyspozycję art. 385¹ § 1 k.c., który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Uzasadniając swoje stanowisko Sąd wskazał, iż kwestionowane postanowienie ogranicza prawo studenta do rozwiązania umowy, która ma charakter umowy zlecenia uregulowanej w art. 734-751 k.c. Zgodnie z tym postanowieniem student ma możliwość jej rozwiązania tylko z końcem danego semestru, co stoi w oczywistej sprzeczności z art. 746 k.c. który przewiduje możliwość wypowiedzenia umowy zlecenia przez konsumenta z ważnych przyczyn i związane z tym konsekwencje (§ 1) oraz bez ważnego powodu, co wiąże się z odpowiedzialnością odszkodowawczą przyjmującego zlecenie (§ 2). Zatem niezachowanie przez konsumenta powyższych terminów wypowiedzenia umowy (na koniec każdego semestru) spowoduje w dalszym ciągu naliczanie studentowi czesnego w następnym semestrze, co prowadzi do uzyskania przez szkołę dochodu czerpanego z nieuzasadnionego naliczania studentowi czesnego za brak świadczenia ze swojej strony. Podobne stanowisko zajął SOKiK w wyroku z dnia 6 kwietnia 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 48/05) uznając za niedozwolone postanowienie o treści: „*Student ma prawo do rozwiązania umowy z końcem danego semestru tj. z dniem 28 lutego w semestrze zimowym i z dniem 30 września w semestrze letnim (...)*”, które następnie zostało wpisane do Rejestru pod poz. 759.

Podkreślić należy, iż konsekwencją wypowiedzenia umowy jest jej rozwiązanie i ustanie obowiązku wykonywania świadczeń wzajemnych. Natomiast kwestionowany przez Prezesa Urzędu § 9 ust. 1 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”, podobnie jak ww. postanowienia niedozwolone, ogranicza prawo studenta do rozwiązania umowy, przewidując możliwość jej rozwiązania jedynie z końcem danego semestru. Powyższe kwestionowane postanowienie pozostaje więc w sprzeczności z treścią art. 746 § 1 k.c. stanowiącym, że dający zlecenie (konsument) może je wypowiedzieć w każdym czasie.

Wprawdzie obydwie strony umowy o kształcenie na studiach niestacjonarnych mogą wypowiedzieć ją ze skutkiem na koniec semestru - Uczelnia może wypowiedzieć umowę w przypadku prawomocnego skreślenia Studenta z listy studentów lub niewywiązywania się Studenta z zobowiązań wynikających z niniejszej umowy (§ 9 ust. 1 pkt 1 ww. wzorca umownego), zaś Student w przypadku złożenia pisemnej rezygnacji ze studiów (jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy) lub niewywiązywania się Uczelni z zobowiązań wynikających z niniejszej umowy (§ 9 ust. 1 pkt 2 ww. wzorca umownego) - niemniej jednak następstwa finansowe takiej decyzji dla każdej z nich są inne. I tak student, bez względu na

datę złożenia wypowiedzenia, musi ponieść pełną opłatę za ten semestr, w którym wypowiedzenie złożył. Zatem postanowienie to godzi w jego interesy ekonomiczne wywołując jednocześnie korzystne skutki dla Uczelni, dla której data wypowiedzenia umowy studentowi nie jest istotna, gdyż ma zagwarantowany dochód w postaci opłaty semestralnej.

W związku z powyższym analiza porównawcza § 9 ust. 1 ww. wzorca umownego z klauzulami wpisanymi do rejestru pod poz. 647 i 759 wskazuje na jednoznaczność treści porównywanych klauzul, której nie naruszają odmienności w zakresie użytych sformułowań i wyrazów, co pozwala na stwierdzenie ich tożsamości.

C) § 9 ust. 2 „W przypadku, gdy opłata dokonywana jest w ratach, niezależnie od terminu dokonania wypowiedzenia, Student winien uregulować raty do końca semestru, o którym mowa w ust.1” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”.

W wyroku z dnia 26 lipca 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 80/05) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „Rezygnacja ze studiów w trakcie semestru nie zwalnia z obowiązku uiszczenia należnych opłat do końca semestru przez osoby, którym udzielono zgody opłaty w ratach miesięcznych” (poz. 1263). Należy w tym miejscu przytoczyć także inne postanowienia, zakwestionowane powyższym wyrokiem i wpisane do Rejestru pod poz. 1260 o treści: „Student skreślony w trakcie semestru z listy studentów ma obowiązek wnieść należne czesne oraz pozostałe opłaty za ten semestr w pełnej wysokości” oraz pod poz. 1261 o treści: „Student rezygnujący z własnej woli ze studiów w trakcie semestru, ma obowiązek wniesienia całości opłat za dany semestr”. Sąd uznał, iż postanowienia wpisane pod poz. 1260 i 1261 stanowią niedozwolone postanowienia umowne w rozumieniu art. 385³ pkt 17 k.c, gdyż nakładają na konsumenta, skreślonego z listy przez Szkołę lub rezygnującego z własnej woli, obowiązek zapłaty czesnego oraz pozostałych opłat za semestr w pełnej wysokości, co – w ocenie Sądu - ma charakter rażąco wygórowanego odstępnego. Natomiast postanowienie z poz. 1263 Rejestru, zdaniem Sądu, wypełnia dyspozycję art. 385 pkt 12 i 17, gdyż wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej zapłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, w przypadku gdy konsument zrezygnuje z wykonania umowy. W oparciu o zakwestionowane postanowienie wzorca umowy, osoba rezygnująca z kursu, czyli odstępująca od umowy, może ponieść zatem koszty świadczenia, z którego nie korzystała. Szkoła natomiast może zatrzymać część świadczenia klienta, sama będąc zwolniona z wykonania własnego świadczenia. Pozwana może otrzymać zatem świadczenie pieniężne o wartości przewyższającej wartość własnego świadczenia, a jednocześnie sama zostaje zwolniona z jego wykonania. Postanowienie to jest rażąco niekorzystnie w stosunku do konsumenta w porównaniu z sytuacją przedsiębiorcy. Daje mu bowiem szerokie uprawnienie żądania opłaty za trwający semestr w przypadku, gdy klient odstąpi od umowy lub wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonego czesnego. Powyższe postanowienia umowne, stosowane przez pozwanego w obrocie z konsumentami są, w ocenie Sądu, sprzeczne z zasadą ekwiwalentności wzajemnych świadczeń i powodują nierównomierne rozłożenie praw i obowiązków stron umowy.

Podobne stanowisko zajął Sąd w wyroku z dnia 12 lipca 2006 r. (sygn. akt XVII AmC 116/05, wyrok SA z dnia 6 lipca 2007 r., sygn. VI ACa 295/07) uznając za niedozwolone postanowienia umowne zapisy o treści:

„Skreślenie z listy studentów na wniosek kwestury z powodu nie wnoszenia czesnego przez osoby, którym udzielono zgody na opłaty w ratach miesięcznych nie zwalnia z obowiązku wniesienia opłat za cały semestr pod groźbą niewydania studentowi ewentualnie żądanych świadczeń i wszczęcia procedury egzekucyjnej” (poz. 1277),

– „*Student skreślony z listy studentów ma obowiązek wnieść opłaty do pełnej wysokości obowiązujących za dany semestr*” (poz. 1278).

Na mocy ww. wyroku pod poz. 1276 i 1279 zostały wpisane postanowienia o treści identycznej, jak ww. zapisy umieszczone pod poz. 1261 i 1263.

Dodatkowo wskazać należy na wyrok SOKiK z dnia 27 kwietnia 2006 r. (sygn. akt XVII AMC 62/05), w którym za niedozwolone postanowienie umowne uznano postanowienie o treści: „*Słuchacz może odstąpić od umowy (...) jeśli Dyrektor Studium na pisemną prośbę słuchacza, w szczególnie uzasadnionych przypadkach nie zakłócających funkcjonowania Studium, wyrazi na to zgodę. W innych przypadkach Studium przysługuje roszczenie opłat, o których mowa w pkt 1 i 4*” (poz. 775). Sąd przychylił się do argumentacji Prezesa Urzędu, iż ww. zapis przewiduje możliwość żądania przez Studium od słuchacza całej kwoty za kurs, w sytuacji, gdy słuchacz wypowiedział umowę. Zatem szkoła może żądać od konsumenta pokrycia kosztów całego kursu po odstąpieniu od umowy, nawet za okres, w którym nie będzie już uczestniczył w zajęciach. Odstąpienie Słuchacza od umowy jest równoznaczne z zaprzestaniem uczęszczania na zajęcia. Biorąc to pod uwagę zapis, który przewiduje obowiązek spełnienia świadczenia za okres po odstąpieniu od umowy, lub też pozwalający zatrzymać spełnione wcześniej świadczenie za okres po odstąpieniu od umowy jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interes konsumentów. W przypadku odstąpienia od umowy, rozliczenie z konsumentem powinno nastąpić według zasady wyrażonej w art. 494 k.c. Potwierdzają to przepisy art. 385³ pkt 12 i 13 k.c.

Postanowienie § 9 ust. 2 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych”, podobnie jak przytoczone powyżej postanowienia umowne wpisane do Rejestru, nakładają na konsumenta w przypadku wypowiedzenia umowy obowiązek zapłaty wszystkich rat czesnego do końca semestru, w którym nastąpiło wypowiedzenie. W ocenie Prezesa Urzędu postanowienie to jest sprzeczne z zasadą ekwiwalentności wzajemnych świadczeń stron umowy. Dlatego, bez względu na różnice w zapisach wynikające z użytych sformułowań i wyrazów, które nie wpływają na wykładnię klauzuli zawartej w treści § 9 ust. 2 przedmiotowej umowy o kształcenie na studiach niestacjonarnych stwierdzić należy jej tożsamość z klauzulami wpisanymi do rejestru pod poz. 775, 1260, 1276, 1277, 1278 i 1279, jak również z przytoczonym pomocniczo postanowieniami z poz. 1261 i 1263.

D) § 10 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy sądem właściwym będzie Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” i § 9 ust. 3 „W sprawach ewentualnych sporów mogących wyniknąć na tle wykonywania niniejszej umowy Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze.” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”.

W wyroku z dnia 11 maja 2006 r. (sygn. akt XVII Amc 176/05), SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne, które następnie zostało wpisane pod poz. 801 do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone o treści: „*W przypadku nie dojścia przez strony do porozumienia, sądem właściwym do rozstrzygnięcia wszelkich sporów będzie Sąd właściwy dla siedziby Uniwersyteckiej Szkoły Kształcenia Indywidualnego*”.

W myśl obowiązujących przepisów, w sprawach cywilnych sądem właściwym miejscowo jest sąd miejsca zamieszkania pozwanego (właściwość ogólna — art. 27 k.p.c.), bądź ewentualnie sąd właściwy ze względu na miejsce wykonania umowy (właściwość przemiana — art. 34 k.p.c.). Zgodnie z art. 385³ pkt 23 k.c, postanowienia umowne narzucające rozpoznanie sprawy przez sąd, który wedle ustawy nie jest miejscowo właściwy, uważane są za niedozwolone postanowienia umowne. Takie postanowienia mogą bowiem stanowić dodatkową dolegliwość dla konsumenta, a także ograniczać realizację

przysługujących mu praw. Zatem kwestionowane postanowienie umowne zgodnie z którym, sądem właściwym do rozpoznania spraw spornych między stronami umowy jest „Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze” ogranicza realizację ustawowych praw konsumenta, w ten sposób, iż narzuca mu właściwość Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, w okręgu którego znajduje się siedziba Uczelni. W przypadku, gdy przedsiębiorca dochodzi roszczeń wynikających z umowy, zgodnie z kwestionowanym postanowieniem, uprawniony jest do wniesienia pozwu do Sądu Rejonowego w Jeleniej Górze, w którego okręgu znajduje się jego siedziba, a zatem do sądu, który zgodnie z właściwością ogólną nie jest miejscowo właściwy. Kwestionowane postanowienie umowne narzucając z góry konsumentom niemającym miejsca zamieszkania w Jeleniej Górze rozpoznanie sprawy przez Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze, skutkuje więc uciążliwością w postaci dojazdów do sądu. Ta właśnie uciążliwość jest istotą klauzuli abuzywnej określonej w art. 385¹ § 23 k.c.

Zgodnie z powyższym Prezes Urzędu uznał, iż taka treść § 10 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” i § 9 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” spełnia przesłanki klauzuli niedozwolonej, o której mowa w art. 385³ pkt 23 k.c. Wykazano jednocześnie, iż kwestionowany zapis umowy mieści się w hipotezie powyżej wymienionej klauzuli, wpisanej do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod poz. 801, czego nie naruszają odmienności wynikające z różnic w sformułowaniu i użytych zwrotach porównywanych klauzul. Zauważyć także należy, iż SOKiK wielokrotnie już i konsekwentnie orzekał w tym przedmiocie, o czym świadczą m.in. klauzule wpisane do Rejestru pod poz. 1033, 388, 361,92.

E) § 4ust. 1 pkt 4 „W celu realizacji przedmiotu niniejszej umowy Student zobowiązuje się do: (...) wnoszenia opłat za świadczone usługi edukacyjne na zasadach określonych w uchwale Senatu Kolegium Karkonoskiego nr 29/2007 w sprawie szczegółowych zasad pobierania opłat za świadczone usługi edukacyjne oraz warunków zwalniania z tych opłat studentów Kolegium Karkonoskiego zwanej dalej „Uchwałą Senatu” oraz w wysokościach określanych corocznie zarządzeniami Rektora Kolegium Karkonoskiego w sprawie wysokości opłat za usługi edukacyjne, zwanymi dalej „Zarządzeniem Rektora”, których treść jest podawana do publicznej wiadomości poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Wydziale i Rektoracie oraz umieszczenie na stronie internetowej Kolegium Karkonoskiego www.kk.jgora.pl”, § 6 ust. 2 „Uczelnia najpóźniej do 31. sierpnia każdego roku kalendarzowego informuje studenta o wysokości opłat obowiązujących od nowego roku akademickiego poprzez wywieszenie aktualnego Zarządzenia Rektora w Rektoracie i Dziekanacie oraz umieszczenie na stronie internetowej www.kk.jgora.pl.”

W wyroku z dnia 5 października 2005 r. (sygn. akt XVII Amc 20/05), SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: „Wysokość opłat wymienionych w p. a, b, d ustala Rektor i podaje w formie zarządzenia do wiadomości, przed rozpoczęciem roku akademickiego”, które następnie zostało wpisane do Rejestru pod poz. 642. W ocenie Sądu zapis ten nie gwarantuje studentowi rzetelnej informacji o zmianie treści umowy zawartej ze szkołą w zakresie ewentualnej zamiany wysokości opłat, które winien on ponosić. Umowa łącząca studenta i szkołę ma charakter umowy ciągłej i podlega ona rygorom umów konsumenckich określonym w art. 384 i 384¹ k.c., w myśl których ustalony przez jedną ze stron (w niniejszej sprawie – Uczelnię) wzorzec umowny wiąże drugą stronę (konsumenta), jeżeli został jej doręczony przed zawarciem umowy (art. 384 k.c.). Powyższe dotyczy również zmiany wzorca umowy w czasie trwania stosunku umownego o charakterze ciągłym, jeżeli druga strona nie wypowiedziała umowy w najbliższym terminie (art. 384¹ k.c.). Zapis

powyższy jest niezgodny z ww. przepisami prawa, a przyjęty w nim sposób powiadamiania studenta o wysokości opłat poprzez wydanie zarządzenia Rektora nie stanowi gwarancji, iż ta informacja z pewnością do niego dotrze, co rodzić może ujemne skutki w postaci powstania u konsumenta zadłużenia w opłatach z powodu braku wiedzy o ich podwyżce. Z tych powodów zakwestionowane postanowienia umowne kształtuje prawa i obowiązki studenta (konsumenta) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a zarazem rażąco narusza jego interes.

Podobne stanowisko zajął SOKiK uznając w wyroku z dnia 21 kwietnia 2006 r. (sygn. akt XVII 49/05) za niedozwolone postanowienia umowne o treści: *"Czesne płatne jest za semestr z góry, jego wartość regulowana jest osobnym zarządzeniem, podawanym do publicznej wiadomości na głównej tablicy ogłoszeń, najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem semestru, jak również jest publikowana na stronie internetowej www.cek.pl"* (poz. 1186) oraz *„Wysokość czesnego i innych opłat określana jest odrębnym zarządzeniem podawanym do publicznej wiadomości na głównej tablicy ogłoszeń, najpóźniej miesiąc przed rozpoczęciem semestru, jak również jest publikowana na stronie internetowej: www.cek.pl”* (poz. 1191). W uzasadnieniu Sąd podkreślił, iż zapisy te naruszają wymogi prawa dotyczące obowiązku doręczania konsumentowi wzorca umowy (art. 384 § 1 k.c.). W związku z tym, że umowy o świadczenie usług edukacyjnych mają charakter umów konsumenckich i nie są zawierane w drobnych, bieżących sprawach życia codziennego, nie odnosi się do nich żaden ze wskazanych w przepisach kodeksu cywilnego wyjątków. Podanie informacji o wysokości czesnego do wiadomości publicznej np. poprzez wywieszenie stosowanego ogłoszenia w siedzibie Szkoły czy też opublikowanie jej na stronie internetowej, nie stanowi wypełnienia obowiązku doręczenia konsumentowi wzorca. Obowiązek doręczenia dotyczy zarówno pierwotnego wzorca, jak i każdego kolejnego, poprzez który Szkoła wprowadza zmianę do treści istniejącego już stosunku prawnego (art. 384¹ k.c.). Działanie szkoły polegające na niedoręczaniu wzorców umów powoduje brak odpowiedniej informacji dla konsumentów o treści łączącego ich stosunku prawnego. Prowadzi to do ukształtowania stosunku prawnego na zasadzie rażącej nierówności stron, co bezsprzecznie narusza dobre obyczaje i w sposób istotny godzi w interesy konsumentów. Postanowienia te, jako sprzeczne z dobrymi obyczajami oraz rażąco naruszające interesy konsumentów, wypełniają dyspozycję art. 385¹ § 1 kc. Także w wyroku z dnia z dnia 5 września 2006 r. (sygn. akt XVII Amc 120/05) SOKiK stwierdził, iż postanowienie o treści *"Zarządzenia, o których mowa w § 1 ust. 2 o treści - nauka w Uczelni jest odpłatna, szczegółowe regulacje dotyczące opłat określają zarządzenia Kanclerza WSDG - podaje się do publicznej wiadomości poprzez umieszczenie na tablicach ogłoszeniowych Uczelni"* jest postanowieniem niedozwolonym (poz. 1287).

Kwestionowane zapisy § 4ust. 1 pkt 4 i § 6 ust. 2 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” również uprawniają przedsiębiorcę do zamieszczania informacji o zmianie wysokości czesnego poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w Wydziale, Dziekanacie i Rektoracie oraz umieszczenie na stronie internetowej Kolegium Karkonoskiego www.kk.jgora.pl.” Natomiast, zdaniem Prezesa Urzędu, taka forma przekazywania wiadomości na temat zmian opłat nie daje gwarancji, że wiadomość ta dotrze do konsumentów, a tym samym, że przekazywana przez Uczelnię informacja jest rzetelna. Ponadto sam fakt wywieszania powyższych danych na tablicach ogłoszeń oraz zamieszczenie ich w internecie nie wypełnia obowiązku doręczenia konsumentowi wzorca, wynikającego z art. 384 § 1 kc i art. 384¹ kc. Mając powyższe na względzie, Prezes Urzędu uznał, iż wskazane zapisy umowne § 4ust. 1 pkt 4 i § 6 ust. 2 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” mieszczą się w hipotezach wymienionych klauzul wpisanych do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone pod poz. 642, 1186, 1191 i 1287.

F) § 6 ust. 3 „Zmiana stawki opłat nie wymaga wypowiedzenia ani aneksu do umowy” wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”.

W wyroku z dnia 21 kwietnia 2006r. (sygn. akt XVII Amc 49/05) postanowienie o treści: *„Uczelnia zastrzega sobie prawo zmiany warunków niniejszej umowy, które nastąpi poprzez zarządzenie Kanclerza Wyższej Szkoły Edukacji Zdrowotnej w Łodzi, nie wymaga to wypowiedzenia warunków niniejszej umowy. Zarządzenie podane zostanie do wiadomości studentów przez ogłoszenie na tablicy informacyjnej oraz w dziekanacie.”*, wpisane do Rejestru pod poz. 756, zostało uznane przez SOKiK za kształtujące prawa i obowiązki konsumentów w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając ich interesy. Sąd uznał argumenty Prezesa Urzędu, iż postanowienie to wypełnia dyspozycję art. 384¹ i art. 384 k.c. i tym samym jest bezprawne. W przypadku kształtowania stosunku prawnego między przedsiębiorcą a konsumentem przy użyciu wzorca umowy doręczenie zgodnie z cytowanym wcześniej art. 384 k.c. (do którego odwołuje się ww. art. 384¹ k.c.) jest jedynym skutecznym sposobem zawarcia umowy z użyciem wzorca. Umowa o studiowanie nie jest umową bagatelną. Nie jest to umowa zawierana codziennie w celu zaspokojenia bieżących potrzeb, a wysokość czesnego nie jest kwotą drobną. W związku z powyższym nedoręczenie wzorca umowy przez składającego ofertę (proponenta) w żadnym wypadku nie może mieć zastosowania w umowach między szkołą (przedsiębiorcą) a studentami (konsumentami). Zgodnie zaś treścią z art. 384¹ k.c. wymóg doręczenia obowiązuje również w przypadku wydania nowego wzorca lub zmiany już istniejącego w czasie trwania stosunku prawnego o charakterze ciągłym nastawionego na trwanie, którego swoistym sposobem zakończenia jest wypowiedzenie. Doręczenie wzorca polega na wręczeniu lub przesłaniu za potwierdzeniem odbioru konsumentowi dokumentu obejmującego całość wzorca, to jest nie tylko umowy wzorcowej, ale również innych dokumentów jak regulaminy, zarządzenia, warunki ogólne, itp. akty, do których odwołuje się wspomniana umowa. Powyższy obowiązek w takim samym stopniu dotyczy wzorca istniejącego, jak i jego zmian. Nie jest dopuszczalne w przedmiotowej sprawie doręczenie wyciągu wzorca lub informacji o jego istnieniu, ustne powiadomienie, lub obwieszczenie na tablicy ogłoszeń (porównaj: Wojciech Popiołek, Kodeks cywilny, Komentarz, Tom 1, Wydawnictwo C.H. BECK, Warszawa 2002, 3. wydanie, s. 791).

„Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” jest wzorcem umownym ustalonym przez Uczelnię, który w myśl art. 384 kc wiąże konsumenta, jeżeli został jej doręczony prze zawarciem umowy. Umowa ta jest umową o charakterze ciągłym, a zatem do zmiany jego treści zastosowanie ma przepis z art. 384¹ kc, zgodnie z którym wzorzec wydany w czasie trwania stosunku umownego o charakterze ciągłym wiąże drugą stronę, jeżeli został jej doręczony, a strona nie wypowiedziała umowy w najbliższym terminie wypowiedzenia.

W negowanym § 6 ust. 3 wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” Uczelnia zagwarantowała sobie prawo zmiany wysokości czesnego, bez obowiązku wypowiedzenia umowy lub sporządzenia stosowanego aneksu. Zdaniem Prezesa Urzędu, kwestia wysokości opłat, jakie konsument musi ponosić, jest istotnym warunkiem umownym, o zmianie którego winien być on informowany osobiście. Zatem zmiany warunków umowy powinny być studentowi doręczone (art. 384¹ kc), bowiem z tą czynnością nierozdzielnie związane jest prawo studenta do wypowiedzenia umowy, jeżeli nie wyraża zgody na jej nowe warunki. Natomiast Uczelnia, wprowadzając negowane postanowienie § 6 ust. 3 do wzorca umownego, wykluczyła prawo konsumenta do wypowiedzenia umowy w trakcie trwania stosunku prawnego.

Podkreślić należy, iż SOKiK wielokrotnie zwracał uwagę na ww. obowiązek przedsiębiorcy m.in. w przytoczonych powyżej postanowienia wpisanych do Rejestru pod poz. 642, 1186, 1191 i 1287.

Tym samym wykazano, iż kwestionowane postanowienie umowy, tak jak postanowienie wpisane do Rejestru pod poz. 756, wyłącza prawo konsumenta do uzyskania pełnej informacji dotyczącej tak istotnej kwestii, jak wysokość opłat, które ma on ponieść, a jednocześnie pozbawia go prawa do wypowiedzenia umowy w przypadku niezaakceptowania jej zmian. Tym samym § 6 ust. 3 wzorca umownego pn. „Umowa nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” mieści się w hipotezie powyżej wymienionej klauzuli, czego nie naruszają odmienności wynikające z różnic w sformułowaniu i użytych zwrotach porównywanych klauzul.

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy o ochronie (...) stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie* (...) nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie zostało uprawdopodobnione, iż powyżej opisane działania Uczelni naruszają prawa licznej grupy konsumentów, będących już słuchaczami oraz przyszłych jej studentów.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i przyszłych klientów przedsiębiorcy.

W wyniku powyższego, zdaniem Prezesa Urzędu, uznać należy za uprawdopodobnione naruszenie przez Uczelnię zakazu zawartego w art. 24 ust.2 pkt 1) ustawy o ochronie (...). Uprawdopodobniono, iż kwestionowane zapisy wzorca umownego są tożsame z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i naruszają interesy konsumentów – będących już lub w przyszłości studentami Uczelni.

Zgodnie z art. 28 ustawy *o ochronie* (...), jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów zostanie uprawdopodobnione - na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu lub innych informacji będących podstawą wszczęcia postępowania z urzędu – że przedsiębiorca stosuje praktykę, o której mowa w art. 24 tej ustawy, a przedsiębiorca, któremu jest zarzucane naruszenie tego przepisu, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań zmierzających do zapobieżenia tym naruszeniom, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć obowiązek wykonania tych zobowiązań. Taka sytuacja zachodzi w niniejszej sprawie.

Uczelnia zobowiązała się do podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia wzmiankowanym naruszeniom. Pierwszym krokiem w tym kierunku było wydanie w dniu 25 maja 2009 r. przez Rektora Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze zarządzenia nr 22/2009, na podstawie którego zmieniono treść przedmiotowych wzorców umownych oraz zarządzenia nr 23/2009 w sprawie wprowadzenia wzorców aneksów do umów zawartych po

19 września 2008 r. (pkt 5 i 6 ustalenia stanu faktycznego, s. 7 decyzji). Tym samym z wzorców umownych wyeliminowane zostały postanowienia, naruszające przepisy art. 24 ust. 1 i ust. 2 pkt 1) ustawy *o ochronie (...)*. Jednocześnie Uczelnia przedstawiła nowe wzorce umowne o kształcenie na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych, które mają być zawierane z przyszłymi studentami.

Analizując ww. projekty Prezes Urzędu uznał, iż nie zawierają one już zapisów mogących godzić w zbiorowe interesy konsumentów.

Zarządzeniem Rektora Kolegium Karkonoskiego w Jeleniej Górze z dnia 25 maja 2009 r. nr 22/2009, zmieniającym zarządzenie nr 32/2008 z dnia 19 września 2008 r. w sprawie zawierania ze studentami umów o kształcenie, zostały z wzorców umownych wykreślone następujące, kwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy:

- § 6 ust. 7, § 9 ust. 2 i § 10 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” :

- § 6 ust. 3 i § 9 ust. 3 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych”.

W § 9 ust. 1 „Umowy nr o kształcenie na studiach niestacjonarnych” wykreślono słowa: „ze skutkiem na koniec semestru, w którym nastąpiło wypowiedzenie”. A zatem student może wypowiedzieć umowę w każdym czasie, bez konieczności ponoszenia pełnej opłaty za semestr, w tym kosztów świadczenia, z którego nie skorzystał. Zatem konsument ponosi jedynie koszt za ten czas, w którym świadczenie było spełniane.

Na mocy powyższego zarządzenia § 6 ust. 2 „Umowy nr o kształcenie na studiach stacjonarnych” otrzymał nowe brzmienie „W przypadku przyznania usług edukacyjnych, o których mowa w ust. 1, podlegających opłacie, student jest zawiadamiany o przyznaniu tych usług oraz wysokości i terminie wniesienia opłaty pisemnie. Decyzję student odbiera osobiście w dziekanacie lub jest ona przesyłana listem poleconym”. Zgodnie zaś z § 6 ust. 1 tego wzorca umownego: „Student zobowiązuje się do uiszczania opłat za świadczone usługi edukacyjne związane z kształceniem na studiach stacjonarnych w wysokościach i terminach określonych w Uchwale Senatu oraz Zarządzeniu Rektora, o którym mowa w § 4 ust. 1 pkt 4”. Tak skonstruowane postanowienie § 6 ust. 2 w związku z treścią § 6 ust. 1 i § 4 ust. 1 pkt 4 tego wzorca umownego daje studentowi (konsumentowi) gwarancję rzetelnej i pełnej informacji o zmianach w wysokościach opłat za studia, o których będzie informowany zarówno pisemnie, jak i poprzez ogłoszenia zamieszczane na tablicach ogłoszeń i na stronie internetowej Uczelni.

Jednocześnie § 7 tego zarządzenia przewiduje, iż do wszystkich umów zawartych przed dniem 1 czerwca 2009 r. zostaną sporządzone aneksy.

Wobec powyższego stwierdzić należy, iż Uczelnia wykreślając lub zmieniając treść kwestionowanych postanowień uwzględniła obowiązujące przepisy prawa, w szczególności art. 385 i nast. *k.c.*

Mając powyższe na uwadze, należało orzec, jak w pkt I sentencji decyzji.

Stosownie do art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie (...)* Prezes Urzędu nakłada na Uczelnię obowiązek złożenia w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań, w tym podania, ile aneksów do obowiązujących umów zostało zawartych.

W związku z tym, należało orzec jak, w pkt II sentencji decyzji.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, w związku z art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.*, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony

Konkurencji i Konsumentów - Delegatury Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów we Wrocławiu.

Z up. Prezesa UOKiK
Zbigniew Jurczyk
Dyrektor UOKiK Del. Wrocław